

Spørsmål 219 (2024) fra Karianne Lund Gulbrandsen (PP): Administrasjonskostnader pr innbygger

Til: Kommunedirektøren
Fra: Karianne Lund Gulbrandsen (PP)

Dato: 22.10.2024
Saksnr: 24/00101-219
Deres ref:

I følge Nettavisen i dag så viser Kostra tall at Drammen kommune har kr 4312 i administrasjonskostnader pr innbygger (104.500 innbyggere). Til sammenligning så viser Kostra tall at Asker kommune har kr 3847 (99.000 innbyggere) i administrasjonskostnader pr innbygger.

Dersom vi legger samme innbyggertall til grunn, 104.500, så ville Drammen hatt totalt 48,5 millioner mer i administrasjonskostnader enn Asker.

Hva skyldes det høye tallet i Drammen?

Svar

Administrasjonskostnader i kommunene skal føres på Kostra-funksjon 120 uavhengig av hvilken tjeneste som utfører oppgaven og hvordan kommunen er organisert. Erfaringen er likevel at det er ulik praksis mellom kommunene på føringspraksis i henhold til Kostra-veilederen. Dette gjelder spesielt Kostra-funksjon 120 administrasjon. Dette kommer tydelig frem i rapporten fra 2022, gjennomført av Senter for økonomisk forskning (SØF) og finansiert av KS' program for storbyrettet forskning som viste at det var betydelige forskjeller mellom kommunenes administrasjonsutgifter. Rapporten synliggjorde også potensial for mer enhetlig praksis mellom kommunene når det gjelder føringspraksis og tolking av KOSTRA-veilederen. Rapporten viste at organisering kan påvirke hvordan de ulike kommunene fører kostnadene til administrasjon. Selv om Kostra-føringen skal være uavhengig av organisering er det rom for skjønn og vurderinger, og dette gir forskjeller mellom kommunene når kostnadsnivåer sammenlignes. Det var derfor vanskelig å få et tydelig bilde i den reelle variasjonen mellom kommunene, nettopp fordi føringene på Kostra-funksjonen 120 er ulike etter hva som oppfattes som hensiktsmessig organisering i den aktuelle kommunen. På bakgrunn av funnene nedsatte ASSS styret¹ en arbeidsgruppe som skulle ha til hensikt å se nærmere på føringspraksis og utarbeide et forslag til mer ensartet kostnadsføring på tvers av ASSS kommunene. Drammen kommune var en viktig bidragsyter i denne arbeidsgruppen. Arbeidet ble avsluttet høsten 2024 med en sluttrapport med oppsummerende tiltak for å sikre en mer enhetlig føringspraksis blant ASSS kommunene. Kommunene i ASSS samarbeidet vil følge opp tiltakene i

¹ ASSS er et samarbeid mellom Asker, Bergen, Bærum, Drammen, Fredrikstad, Kristiansand, Lillestrøm Oslo, Sandnes, Stavanger, Trondheim, Tromsø og KS. ASSS-samarbeidet skal bidra til læring og utvikling i partnerskap mellom kommunene og KS. Samarbeidet skal også kunne styrke interessearbeidet overfor staten og andre samfunnsaktører, og bidra inn i KS' rolle som utviklingspartner for resten av kommune-Norge.

Kommunedirektør

Politisk sekretariat

Organisasjonsnummer
921234554

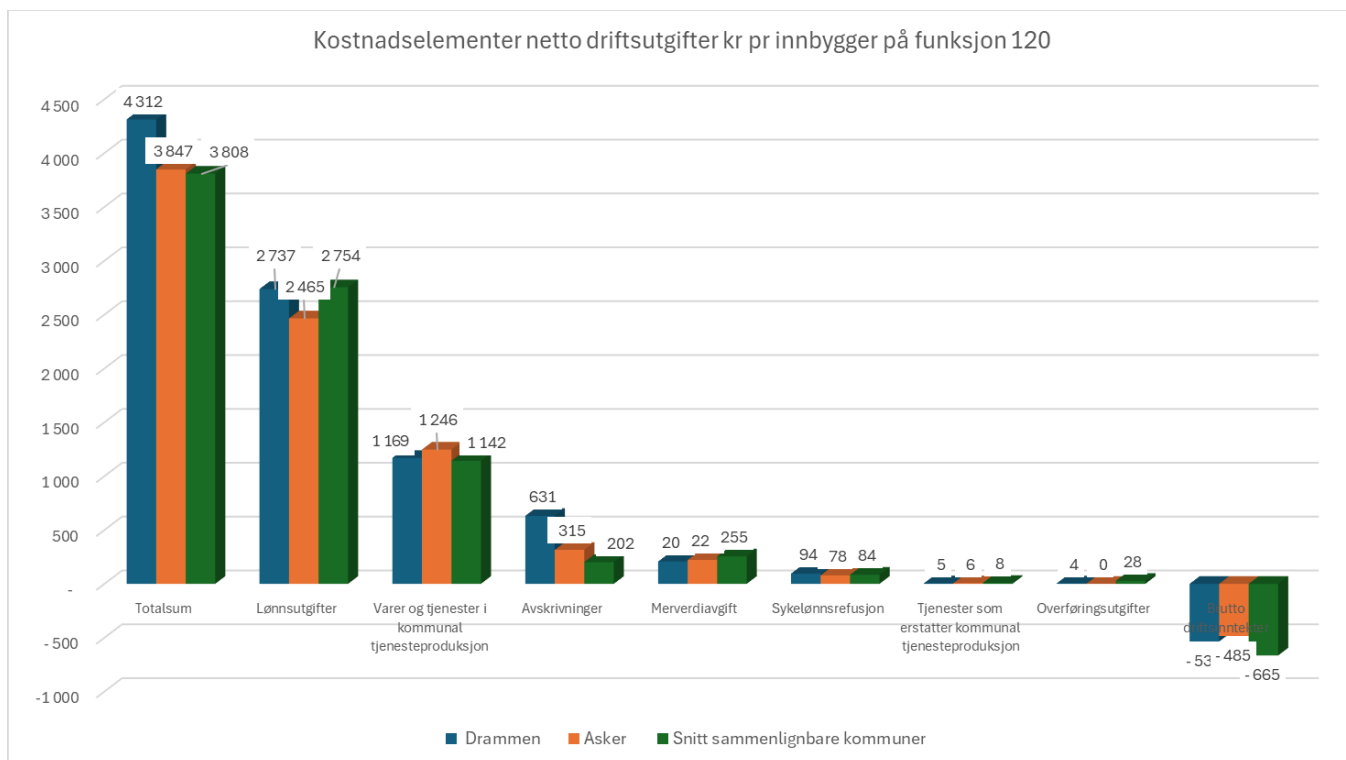
Postadresse
Postboks 7500
3008 DRAMMEN

Besøksadresse

Telefon +4732040000
kommunepost@drammen.kommune.no

forbindelse med regnskapsavleggelse for 2024. Dette vil forhåpentligvis gjøre sammenlikninger mellom kommunene på administrasjonskostnader noe lettere.

Kostra-tallene som brukes i Nettavisens artikkel er basert på 2023-regnskapet. Under vises en graf som detaljerer hvilke kostnadselementer som inngår i funksjon 120, og hvor Drammen, Asker og snittet av sammenlignbare kommuner, som er de ti største kommunene i Norge, utenom Oslo, ses opp mot hverandre:

Det er hovedsakelig to områder hvor Drammen skiller seg fra Asker. Drammen har høyere avskrivnings- og lønnskostnader enn Asker. Når det gjelder lønnskostnadene, vet vi at det er føringsforskjeller mellom disse to kommunene når det gjelder innbyggertorgene. Driften av innbyggertorg skal føres som administrasjonskostnader. I Drammen er om lag 19 årsverk fra innbyggertorgene kostnadsført som administrasjon, mens det i Asker føres på tjenestefunksjonene. Med en så ulik føringspraksis blir det i realiteten umulig å sammenligne administrasjonskostnadene mellom kommunene fordi det er ikke de samme stillingene som ligger i tallgrunlaget.

De såkalte avskrivningskostnadene er nær dobbelt så store i Drammen som i Asker. Årsaken til dette er blant annet investeringer i forbindelse med kommunesammenslåingen. I Drammen er eksempelvis kostnader knyttet til IKT-harmoniseringen av de tidligere tre kommunene ført som investeringsprosjekt. Dette gjør at kostnaden fordeles jevnt over flere år i stedet for at det belastes driftsregnskapet ved gjennomføring. Avskrivningskostnadene kan variere mye fra år til år avhengig av når investeringer er gjennomført og avskrivningstid, og dette har stor påvirkning på totalkostnaden per innbygger. I 2020 var Drammens nettodriftsutgifter på administrasjon per innbygger lavere enn i Asker. En stor andel av nedgangen i Askers netto driftsutgifter per innbygger fra 2020 til 2024 kan tilskrives reduksjonen i avskrivningskostnader.

Kommunedirektøren kan derfor ikke si noe sikkert om hvorfor Drammen kommune har høye administrasjonskostnader sammenlignet med andre kommuner samlet sett. Dette skyldes blant annet som nevnt innledningsvis ulik organisering og føringspraksis i kommunene. Det vil være en særdeles omfattende oppgave å finne fram til et korrekt sammenligningsgrunnlag.

Kommunedirektøren vil derfor redegjøre for hvordan administrasjonskostnadene i Drammen kommune fordeler seg og hvordan programområde 14 Ledelse, styring og administrasjons budsjett er bygget opp.

Administrasjonskostnadene ført på Kostra funksjon 120 i Drammen kommune ligger i 2023-regnskapet på oppunder 420 millioner kroner. Av dette er 265 millioner kroner lønn og sosiale kostnader, mens 202 millioner kroner er driftsutgifter. I tillegg er det inntekter på 47 millioner kroner som føres på Kostra-funksjonen 120 administrasjonsutgifter. Differansen mellom 420 millioner kroner og summen på 450 millioner kroner som Nettavisen opererer med, er administrasjonskostnader i de kommunale foretakene.

Programområde 14 Ledelse, styring og administrasjon som ofte vil være det som forstås med administrasjonen, har nokså nøyaktig to tredeler av det som er de totale administrasjonskostnadene i Drammen kommune. Dette utgjør 278 av 450 millioner kroner. De resterende 172 millioner kronene er administrasjonskostnader innenfor andre programområder og de kommunale foretakene.

P14 har et budsjett på i overkant av 400 millioner kroner. Av disse er 278 millioner kroner administrasjonskostnader som fordeler seg slik:

- 190 millioner kroner til lønn og sosiale kostnader til underkant av 200 årsverk innenfor områdene; kommunedirektørens lederteam og nærstab, fellestjenester (IKT, anskaffelser, lønn og regnskap, personal, byarkivet, internservice), utvikling og digitalisering, oppfølging og analyse, plan og strategi, kommunikasjon, kommuneadvokaten og portefølje, i tillegg til at nærmere 18 årsverk til hovedtillitsvalgte og hovedverneombudet lønnes fra programområdets budsjett.
- 131 millioner kroner til driftsutgifter inkludert moms. De største postene på driftsbudsjettet er lisenser til hele kommunen, driftsavtaler som eksempelvis kopi- og trykkmaskiner, forsikringer og konsulenttjenester knyttet spesielt til IKT-relaterte tjenester.
- Programområdet hadde i 2023 i underkant av 43 millioner kroner i inntekter som i stor grad er merverdiavgiftskompensasjon, samt gebyrinntekter, refusjon fra fylkeskommuner og andre kommuner.

Av det resterende budsjettet innenfor P14, altså rundt 125 millioner kroner, går ca. 30 millioner kroner til husleie på Rådhuset. De resterende 100 millioner kronene går til tjenesteutvikling og kompetansehevende tiltak for resten av kommuneorganisasjonen. Dette er altså ikke penger som går til administrasjon, men til å utvikle og støtte de øvrige tjenesteområdene. Dette er kostnader til blant annet lærlinger, kompetansehevende tiltak i tjenestene, OU-kontingent, tjenestespesifikke lisenser og bistand og rådgivning iblant annet økonomiforvaltning, personalsaker, anskaffelser mv.

For ordens skyld gjøres det oppmerksom på at budsjetttrammene til samtlige programområder justeres i det kommende 2025-budsjettet, sammenlignet med 2024-budsjettet. Dette er en oppfølging av vedtaket i forbindelse med behandlingen av rammesaken 25-28 hvor det ble bestemt at husleiekostnadene skal fordeles ut på programområdene. Fram til nå har disse budsjettmidlene og kostnadene vært plassert på et sentralt ansvar. Så økte rammer i 2025 betyr ikke en styrking av programområdets rammer, men er reelt sett en flytting av budsjettmidler fordi husleiekostnadene heretter også skal dekkes av tjenesteområdene selv.

Vedlegg:
Kommunal administrasjon i storbyene